

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 08.11.2024 r.

Poz. 4655

Uchwała Nr 134/g263/P/24

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku

z dnia 7 listopada 2024 r.

Działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.), art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1176), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.), art. 61 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 399) oraz art. 28 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.) - Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku po rozpoznaniu uchwały Nr VII/36/24 Rady Gminy Rzeczenica z dnia 25 sierpnia 2024 r. w sprawie poboru podatków i opłat w drodze inkasa

orzeka nieważność § 4 ust. 3 badanej uchwały.

UZASADNIENIE

W dniu 15 października 2024 r. wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku uchwała Nr VII/36/24 Rady Gminy Rzeczenica z dnia 25 sierpnia 2024 r. w sprawie poboru podatków i opłat w drodze inkasa, natomiast w dniu 7 listopada 2024 r. była przedmiotem badania Kolegium tut. Izby.

Analiza treści powyższej uchwały wskazuje, że jest ona obarczona wadą o charakterze istotnego naruszenia prawa.

Badaną uchwałą Rada Gminy Rzeczenica postanowiła zarządzić pobór w drodze inkasa podatku od nieruchomości od osób fizycznych, podatku rolnego od osób fizycznych, podatku leśnego od osób fizycznych i opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a także wyznaczyła inkasentów uprawnionych do pobierania opłaty i podatków oraz przysługujące im wynagrodzenie.

W treści § 4 ust. 3 badanej uchwały Rada Gminy postanowiła, że: *" Wyplata wynagrodzenia za inkaso nastąpi do 14 dni od dnia rozliczenia się inkasenta."*

W ocenie Kolegium tut. Izby zapis § 4 ust. 3 przedmiotowej uchwały określający termin wypłaty wynagrodzenia inkasentom za pobór podatków i opłaty w drodze inkasa, ustalony został z przekroczeniem kompetencji określonych przepisami art. 6b ustawy o podatku rolnym,

art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym, art 61 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W myśl wyżej wymienionych przepisów rada gminy może zarządzić odpowiednio pobór: podatku rolnego od osób fizycznych, podatku leśnego od osób fizycznych, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, a także pobór podatków i opłat lokalnych (m. in. podatku od nieruchomości od osób fizycznych), wyznaczyć inkasentów i określić wynagrodzenie za inkaso.

W ocenie Kolegium tut. Izby zapis § 4 ust. 3 przedmiotowej uchwały określający termin wypłaty wynagrodzenia inkasentom za pobór opłat w drodze inkasa do 14 dni od dnia rozliczenia się inkasenta, ustalony został z przekroczeniem kompetencji określonych ww. przepisami prawa, ponieważ takich możliwości dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego ustawodawca w nich nie przewidział.

Takie kompetencje dla Rady Gminy nie zostały również ustalone w art. 28 § 4 ustawy - Ordynacja podatkowa, który to przepis ma zastosowanie w sprawach dotyczących podatków i opłat lokalnych. Rada gminy na podstawie ww. regulacji może ustalać wynagrodzenie dla inkasentów z tytułu poboru podatków i opłat stanowiących dochody budżetu gminy.

Zatem, w ocenie Kolegium tut. Izby, nie ma podstawy prawnej dla rady gminy do stanowienia w drodze uchwały regulacji w zakresie ustalenia terminu wypłaty wynagrodzenia inkasentom. Z tych względów przyjąć należy, że postanowienie zawarte w § 4 ust. 3 badanej uchwały w sposób istotny narusza ww. przepisy.

Podobne stanowisko w przedmiotowej kwestii zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 29 czerwca 2017 r. (sygn. akt I SA/Po 212/17), w którym stwierdził, między innymi, że *"jeżeli katalog spraw, w zakresie których ustawodawca upoważnił radę gminy do określenia szczegółowych zasad postępowania, jest zamknięty, to rada ta może dokonywać regulacji prawnych tylko w takim zakresie, w jakim została do tego upoważniona. Ponadto, jeżeli dany przepis i wskazane w nim elementy mają charakter wyczerpujący, to nie jest dopuszczalna wykładnia rozszerzająca zastosowanie tego przepisu w odniesieniu do innych kwestii, które nie zostały w nim wymienione."*

Z kierunkiem niniejszego rozstrzygnięcia korespondują również normy wynikające z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) w zw. z art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie bowiem z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wywiedziona z przepisu prawa norma prawna jest podstawą dla działania upoważnionego w tym przepisie organu, a więc każde działanie władzy publicznej musi znajdować umocowanie w przepisach prawa upoważniających do podjęcia danego aktu prawnego. Z kolei art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym stanowi o tym, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat, jednakże organ stanowiący ma to czynić w granicach określonych w ustawach.

W ocenie Kolegium tut. Izby w odniesieniu do stwierdzonych uchybień w badanej uchwale, wystąpiły przesłanki do orzeczenia jej nieważności w podanym zakresie przedmiotowym.

Kolegium tut. Izby podziela tym samym pogląd prezentowany w orzecznictwie sądownoadministracyjnym, w tym w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 lutego 2016 r. (sygn. akt II FSK 3302/15), zgodnie z którym: *Stanowienie prawa miejscowego bez upoważnienia ustawowego lub z przekroczeniem granic tego upoważnienia jest istotnym naruszeniem prawa w rozumieniu art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Należy przy tym podkreślić, że w przywołanym przepisie ustawodawca nie posługuje się kryterium "rażącego" naruszenia prawa lecz "istotnego" naruszenia prawa. W orzecznictwie sądów administracyjnych, zarówno sprzed reformy jak i w tym najnowszym, do takich "istotnych" naruszeń prawa,*

skutkujących nieważnością uchwały, zalicza się między innymi naruszenie przepisów wyznaczających upoważnienie do podejmowania uchwał (zob. np.: wyrok NSA z dnia 10 lipca 1992 r. SA/Wr 660/92, a także wyrok NSA z dnia 20 stycznia 2016 r., II FSK 2419/15).

Mając powyższe na uwadze Kolegium tut. Izby postanowiło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, wnoszona za pośrednictwem tutejszej Izby.

Postępowanie sądowe jest wolne od opłat sądowych.

Przewodnicząca Kolegium

Luiza Budner - Iwanicka

Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku